

Jalaman 1 KINGS

Jalaman pa kingkujirni

¹⁻¹⁰ Nyanartijangka parri yangkarti Jalaman purlkajarrinya. Wali Tayipit ngarpunyankura pa purrkujinyangujarrinya. Kayan ngarta warna marri yanantarla. Kunyungurla tititikarrala yanani.

Wali jarlu pa kurajpinya Tayipittu Jalaman kingkujirnupurru walimpapurru. Nyanartijangka Tayipitkurarlu walakuwarlanyju parlanyanu wulyumarnani nyantu king ngunangupurru kajalujangkarlu ngamajiwarlanykurarlu yiningu Yatinajarlu. Wali jarlu pa kurajpinya Tayipittu Jalaman, ngajirta nyantu. Nyanartijangka pamarrkartila manya kanya Yatinajarlu kingkujirnupurru. Kingkujiwu palu nyantu. Kanya manya ngajanyankurawarntijaa purlkawarnti warrkammayinwarnti. Ngajirta parla Jalamanku jularla Yatinajarlu. Nyantuwarntiwu manyanangu Jalamanggurrawu ranyjimarrarni. Ngarnani palurla wirriyarlu Yatinajangurrarlu miyijaa kuyi, kingkujiwula palu yangkarti nganpayi Yatinaja.

¹¹⁻³¹ Wali nganpayi yangkarti Nayijin Ngarpukura puraput yani manyanta Pajiyipakarti. Jularni parla, "Nyapartu manyanu kajalkajalkujirnana kanarlanyju kingju. Tayipit

parla ngurupa ngunangana wanyjarra pa ngunawu king.”

Nyanartijangka yani manyanta Tayipitkarti Pajiyipa kartunyankura. Jularnila parla Tayipitku, “Yangkartikarra man kurajpinya ngajukura walaku Jalaman kingkujirnupurru. Wayila yangkarti. Jalarra palu kingkujirnana ngamajiwarlanykura walaku. Nyapartukarra manurla malany.”

Wali nganpayila manyanta pirriyani Nayijin yangkarti puraput Tayipitkarti. Marnintu pinya wanyjani, yani pilangurla. Wali kayanparni wangki parla jularni Nayijintu yangka parla kartunyankuraru Pajiyiparu kajalurni jularni. Wali yarntarni Tayipittu tikirrkujirni kartunyankura. Marni parla Tayipittu, “Mapunparni marna kingkujiwu nyuntukura walaku Jalaman wanjingurnikarra. Walirni marna waji nguniny. Ngajirta marna nyanarti kanarlany ngamajiwarlanyjangka kurajpungkarla kingkujirnupurru.”

³⁸⁻⁴⁹ Nyanartijangka palu Jalaman kanya Ngarpukurawarntirlu puraputwarntirlu. Layingula manyanta purtkujirni ayil Jalamanta kingjarrinyupurru. Nyantuwarntirlu palu wararni ngarnani miyi pamarra wirriyarlu, kula manyanangu nyanartirni nganpayi ngunarla king. Nyanartijangka yani manyanangu layi nganpayi. Jularni manyanangu nyapartukarra pa kingkujirni Tayipittu layiwarlany nganpayi Jalaman. Rayinjarryala palu nyanartijangka wangkijangka yangka manyanangu jularni. Ngurrujarrakujirni palunyanu rayintu.

2

Tayipit pirlajarrinya

1-4 Wali nyanartijangka yangka Tayipit maljarrjarrinya jamurnku pirlawu, kujartikarrala parla Jalamanku jularnani, “Wali ngungkupungana marnyanu maljarr jamurnku pirlawu. Lirrkarnpungku marnanta kujayirlarni. Wali Ngarpu man mapunikarrku, yarnta man pinakarrinyanku nyantukura wangki. Puju man Ngarpu mapunikarrku, wali yapajirnanyunguwarnti ngajukurawarnti manya Ngarpungu ngampurrikarrku yarnta kingkujiwu manya Yijirayilla minyayirla kilakiwarnti wartangurnijangkawarnti.” Kujarti parla marnani Jalamanku Tayipittu.

10-12 Nyanartijangka pirlajarrinyala Tayipit. Turnmanila palu Jurujulumja marnpa. Nyanartijangka manyanangu Jalamanpala king ngunangani nyantukura walaku.

3

Jalaman pa jirrkirlikanujuwaljaa yirrikanujuwal

3-14 Jalaman pa ngunangani nyantukurajiliny ngarpu Tayipitjiliny. Jirrkirl pa wajilpungani Ngarpu. Wali layimirri yani pamarrkarti, kuyila parla pinya Ngarpuwu. Nyanartijangka yukarni pamarra pukanyja. Ngarpula parla pirriyani winkirr. Ngarpungu parla marni, “Nganawu manurla wulyumalany. Japirlyungku pajanurla ngaju.”

Jangkumani manyanta Jalamantu, “Wali man ngarpu ngajukura marlamanijaa ngampurrikani jarlu, ngajula pajan jalarra ngampurrikarrku. Wali pajan kingkujirni jirnajangka. Ngaju marnarla ngurupa ngunangani minyartiwu warrkamku, nyanartijangkarlu marnanta japirlyungana jirrkirlikanupurru. Yirrikarrku marnanya nyapartukarra palu nguniny wulyujaa yakurr. Nyanartipurru marnanta japirlyungana.” Wali wirriyajarrinyala Ngarpu Kut nyanartijangka wangkijangka.

Marni parla Ngarpungu, “Kujarti marnangu julawu. Ngunawu man jirrkirlikanujuwal, yarnta nganawurti piyirn mangurla pirriyanku nyuntukarti yirrijartijaa mapunjarti, wali nyuntungula manurla takijulawu.” Yarntarni parla marni Jalamanku Ngarpungu, “Kula pajanurla japirlyungkarla mayarupurrujaa manawarnti paja martarnupurru nyuntungu, minyakujala pajanurla japirlyinya piyirnwarnti marlamanupurru. Nyanartijangka marnanta yungku mayaru purlkajaa pamarr purlka, yarnta palurlanyanu piyirnwarntirla jakuljakuljulawu nyuntu nyapartukarra manta nguniny warraja wangki jularnujuwal.”

Wali nyanartijangka parnkijarrinya manyan-jangka, jakarnila Jurujulumkarti ngurrakarti nyantukurakarti. Wali Jalaman pa kirrarnani Jurujulumja.

16-28 Wali marninkujarra pila kayanta ngur-ranga yukarnani muntajartijarra. Nyanar-tijangka kajalurnpala yapawarlany martarni.

Yukarnila pila ngurrajarra kurriny, nyanartijangka yapawarlanyapala palkangawantinya, wali kurrinyparnila pila ngunangani yapajarti-jarra. Nyanartijangka pukanyja pila yukarni, kanarlanyju parlanyanu patkanyjirni yapa pirlawurra. Kumantala pila parnkijarrinya, parlipinya pila layi yapa pirla yukarnani. Marnanila pilarlanyanu, “Ngajirta. Ngajukura pa nyanarti yapa. Tikirryungkaja. Nyuntukura mangu minyarti pirla.”

Kanarlanyju parla marni, “Ngajirta. Nyanarti mangu nyuntuwu.” Wali jarti pilanyanu kurlkurlmarni.

Nyanartijangka yanila pilanyanta Jalamankarti. Julawu pilarla yapa pirlajarrinyujangka kurrinypalkurlu. Wali layingu parla jularni kajalurni nyapartukarra pila yukarni pukanyja. Marni parla Jalamanku, “Kayanta pajarra yukalany ngurranga. Wali ngajungu marna kajalurni yapa martarni, yukarnila pajarra ngurrajarra kurriny, nyanartijangka yapawarlany nyantukura palkangawantinya. Kurrinyparnila pajarra yapajarti ngunangani. Nyanarti pukanyja pajarra yukarni, nyantungu parlanyanu patkanyjirni yapa pirlawurra. Kanyala pajarla pukanyja ngajukarti tujukjirni pajarla, nyan-tukurala paji jatpankarranya manyantapururla. Wali nyanartijangka parnkijarrinya marna ngamarna yungupurru, nyanyala marna pirla. Nyanartijangka nyanyajinyangu marna. Marnila marnarlanyanu, ‘Minyakata pirla yukarnana yapa.’ Kanginypinya marna kanarlanyparni

janginy. Marnila marnarlanyanu, “Ngajirta paji minyarti ngajukura yapa. Minya parla kanarlanykura.”

Nyanartijangka yangka pilanyanta Jalamanta marnpa karrinyani, tilajparni pilarlanyanu. Kanarlanyju parla marni, “Ngajirta. Minyarti paji ngajukura parri wanji. Nyuntukura pa pirla.”

Yarntarni parla marni, “Ngajirta. Nyuntukura pa pirla, ngajukura paji nyanarti wanji.”

Wali Jalamantu pilangu marni, “Kurrinyju pajinpila julalany kanarlanykura wanji kanarlanykura pirla.” Nyanartijangka parla marni Jalamantu warrkammayinku nyantukurawu, “Warntaji nayip purlka. Tilypurjunganta nyanarti yapa wanji. Yungkapinya ngurrujarra.”

Wali nyantukurarlujinyangu ngamajirlu parla marni, “Ngajirta ngan junganta. Wanji pa ngunawu. Yungkarla minyarti marnin.”

Wali yirrijirlu parla marni, “Kaj. Junganta nyanarti yapa. Kayan ngarta ngananguwurti wanji marta. Kurrinyparni pajarra ngunawu marlajartijarra.”

Nyanartijangka Jalamantu nginyjirrikani. Marni parlanyanu, “Kunyungurla parla minyarti ngamaji.” Nyanartijangka parla jarrmarni warrkammayinku, “Ngajirta ngan junganta. Minyarti marnin yungkarla. Nyanarti parla ngamaji mapunji.” Wali yinyala parla.

Nyanartijangka kanarlanywarntirlu palu nyanya jirrkirlikanujuwaljaa yirrikanujuwal. Marnani palurlanyanu, “Minyarti parlipangu nganpayi purlka yirrikanujuwal. Wali Ngarpungurni pa jirrkirlikani Kuttu.”

Wali palurla wulumarnani purlkawu
nyantuwarntikurawu Jalamanku.

4

20-21 Nyanartijangka Jalaman manyanangu purlka ngunangani piyirnwarntiwu pajawu Yijirayiljangkawujaa Jutajangkawu. Wali palu ngarnani miyijaa kuyi purlka. Wirriya palu kirrarnani. Purlka manyanangu king marnparni kirrarnani, ngurtpala palanta ngunangani Jutakarrajiwarntirlujaa Yijirayilkarrajiwarntirlu. Yarnta kanarlanywarntiwu marrijangkawarntiwu mapirrirni manyanangu ngunangani purlka Jalaman. Nyantuwarntirlu marrijangkawarntirlu palurla rayinkarrarlu pamarr yungani. Nyangani palu, "Purlka pa minyarti nganpayi."

³⁴ Nyanartijangka palu kingwarntiwarlanyju pinakarrinya nyapartukarra manyanangu Jalaman ngunangani purlka jirrkirlikanujuwaljaa yirrikanujuwal. Wali palunya yiparni kingwarntiwarlanyju nyantu pinakarrinyupurru.

5

Timpul palu ngartakpani

¹⁻¹⁸ Wali kayilungurlu parla wangki yiparni kingwarlanyju Tayiyajangkarlu. Tayipitku parla jarlu wulumarnani nyanartirlu nganpayirlu. Nyanartijangka tikirryiparnila parla Jalamantu kayili kujarti wangki. "Wali pa jarlu ngartakkarrarla mayaru Ngarpukura Tayipittu ngajukurarlu ngarpungu, tumaj manya kuli pungani kanarlanywarnti

marrijangkawarnti, nyanartila Ngarpungu lamakujirni kankarnumarrangjangkarlu. Ngaju marna kirrarnana kulingajirta jirnajangka. Wali marna ngajungu ngartakpanku mayaru nyanarti Ngarpukura. Wayila nyuntukurarla mayarurla palu pajangal karrinyana manawarnti yarnta nyuntukurawarnti piyirnwarnti palu jirrkirl warrkamjuwalwarnti. Pinarri palurla nyantuwarnti nguniny manawu pajanupurrujaa mayaru ngartakanupurru. Ngajukurawarnti palurla ngurru. Wali palu pajarrku manawarnti, yarnta palunya ngajukurawarnti marlamanku nyuntukurawarntirlu. Kayanta palu warrkammalku.”

6

¹⁻³⁸ Nyanartijangka parla tikirryiparni wangki Tayiyajangkarlu kayilungjangkarlu Jalamanku, “Nyuntu manyanangu wulyu Tayipitkura walaku. Mapunparni manta wulyu kurajpinya Ngarpungu Kuttu. Nyanartijangka marnanya yipawu ngajukurawarnti warrkammayinwarnti. Pajarrku palu manawarnti. Wali yipawula marnangulu ngapangal karrpirnurla jawurlatarla kurlirra. Nyuntukurawarntiwu manunyanangu malku japantiwu palurla warntawula mangulu, kangkula palu kakarrara Jurujulumkarti. Wali marnanta yungku manawarnti, nyuntuwarlanyju manunyanangu yipawu miyiwartijaa kuyiwarnti ngajukurawarntiwu warrkammayinwarntiwu.” Kujarti

parla marni nyanartipurru warrkampurru kayilungjangkarlu.

Wali nyanartijangka palu Ngarpukura mayaru ngartakpani Jurujulumja yini Timpul. Ngajirta lamparn minyarti warrkam, purlkajinyangu palu warrkammarnani rawangu yitalalwarnti 7.

8

Ngarpu pirriyani mayarurla Timpulla

¹⁻⁶⁶ Wali nyanartijangka manya marurrpinya Yijirayiljangkawatijaa Jutajangkawarnti kangupurru. Pakulkangku palu kalukujangka mana nyanarti kaninykaniny mayarukarti Timpulkarti. Nyanartipurru manyanangu wangki yiparni. Wali warryani palu kalukurla nyanayirla. Kuyiwarnti palurla pinya Ngarpuwu kukunjawarntijaa purlumanwarnti pajajinyangu. Nyanartijangkarlu palu warnkurrmani mana nyanarti puriswarntirlu pajangu, kanyala palu Timpulkarti kaninykaninykarti. Wali kurriny pila pamarrjarra ngunangani ranyji kaninykaniny nyanayirla mananga, yangka parla jarlu Mujij yinya Ngarpungu.

Wali yutukani palu, nyanartijangka palu tikiyani palkakarti piyirnwarntiwarlanykarti. Nyanartikarrarnila ngumurrurlu pa tipani nyanarti rum tumaj pa Ngarpu pirriyani nyan-tujinyangula kirrarnani. Wali nyanyala palu, parrparrmarnanila, mil manya warntarni. Jarti palu tikirr takurryani warrkampurru.

Nyanartijangkarlu manyanangurla karrinyani palkanga Jalaman wangkikarra. Jularni

manyanganu nyapartukarra parla Tayipitku jarlu Ngarpungu jularni pikawurra Kuttu mayaru ngartakpanupurru. Nyanartijangkarlu palu mayaru minyarti ngartakpani jirnajangkarlu wirriyarlu. Yarnarni manyanganu Ngarpuwu purayimarnani Jalamantu. Wali nyanartijangkarlu jujula palu wirriyarlu yinparnani. Kirrarnani palu ngurrawarnti 7 purayikarrajaa juju palu yinparnani. Kajalkajalkujirnani palu Ngarpu wirriyarlu. Kumantawarlanyjala manya yiparni Jalamantu ngurrawarlany ngurrawarlanykarti.

11

Jalaman pirlajarrinya

¹⁻⁶ Wali jarlu manyanganu jularni Ngarpungu Yijirayilkarrajiwarntiwujaa Jutajangkawarntiwu kartu palunya warntarnanku nyanartikarra-jimipa jarntu ngajirta ngalunya marrijangka warnta. Nyanartijangka Jalamantu manya warntarni marriwarntijangka mapirrirni. Paja manya warntarni jarntuwarnti yarnta kanarlanywarnti marrijangkawarnti pajawarlanyparni. Wali marrijangkawarntirlu palu tikirrkujirni Ngarpukurajangka. Wali ngajirta pa Tayipitjilinyju wajilpungkarla Ngarpu jutungu pirlangkurrarni. Yangka pa Jalaman purrkujarrinya, nyanartikarra pa Ngarpu wanyjani. Kanarlanywarnti manya wajilpungani marrijangkawarntikura Ngarpujilinywarnti pamarrwarntijaa manawarnti.

¹¹ Nyanartijangka parla kulijarrinya Ngarpu, tumaj pa Ngarpu panypinya. Ngajirta pa mapunikarrarla wangki Ngarpukurajangka. Wali Ngarpungu parla marni Jalamanku, “Ngajirta man ngajukura wangki mapunikarrarla. Panypinya pajanurla, nyanartijangka nyuntukurawarntirlu wartangurnijangkarlu kilakiwarn-tirlu palunyanangu maja ngunawu yarr murkurnku Jutajangkawarntiwumipa. Kanarlanywarnti palunyanangu king ngunawu Yijirayiljangkawarntiwu pajawu.”

⁴³ Wali nyanartijangka walimpawarlany purrkujarrinyjanga Jalaman pirlajarrinya, turnmanila palu mayarurla Jurujulumja Tayipitkurarla. Nyanartijangka walakunyankurala Jalamankura kingjarrinya yini Riyapun.

12

Kingjarra Riyapunjaa Jirapun

¹⁻¹⁹ Nyapartukarra palu ngunangani Jutajangkawarntijaa Yijirayiljangkawarnti kayirrarajaa kurlirra, yangkala manyanangu kayanparni king ngunangani Jalaman jarlu kajaluwarlany. Nyanartijangka pa kujarti pinakarrinyani nyantukuraru walakurlu Riyapuntu. Kula manyanangu nyantu king ngunarla nukarniwurni kayilungujangkawujaa kurlirrajangkawu. Nyanartijangka manyanangurla yani Jurujulumjanga kayili kingkujirnupurru Yijirayilkarti. Pinalkarra manyanangu yani, kula palu murtarni kingkujirla. Wali nyantuwarntiliny palu yani

kayilungujangkawarnti japirlyungupurru. Japirlyinya palurla, “Ngarpu nyuntutura pa ngunangani warrkam marnapanya yungani purlka, ngajirta yarpal.” Yarntarni palurla marni, “Nyuntungu marnanpangu ngunawu yarpalmartamarta, nyanartila marnangulurla jutungu warrkammarnankujaa wajilpungku marnantalu king.”

Wali marni manyanangu Riyapuntu, “Kirrany-jalu ngurrawarnti murrkurn, nyanartijangka marnanyirrangu julawu warra.”

Nyanartijangka yani manyanangurla purrkuwarntikarti pinakarrinyupurru. Minyartiwarnti purrkuwarnti palu lirkarn-pungujuwal yangka palurla Jalamanku nira jirrkirlikanani jarlu. Marni palurla lirkarnpungujuwalwarntirlu, “Yarpalmarta manunya warrkam yungku. Ngarpu nyuntutura pa ngunangani purlka warrkam yungujuwal. Nyuntu man ngunawu yarpal yungujuwal warrkam. Nyanartijangka jartamankula manta warramarta.”

Wali ngajirta manyanangurla nyantuwarntirla kingju Riyapuntu mapunikarrarla purrkuwarntirla. Panypinya manyanangurla. Yanila manyanangurla pingkayiwartikarti takijular-nupurru yirrkujarrajangkawarntikarti. Japirlyinyala manya pingkayiwartanti. Wali kujarti palurla jularni pingkayiwartirlu, “Ngajirta. Purlka manunya warrkam yungku. Wali julanyanangu, ‘Ngarpungu ngajujuraru manya yinya yarpalmartamarta, ngajungu marnanya

yungku purlkajinyangu.’ ” Kujarti palurla lirrkarnpinya pingkayiwartirlu.

Wali pirriyani palu yangkartiwarnti kayilunyjangkawarnti Yijirayiljangkawarnti Riyapunkarti pinalkarra. Marni manyanangu Riyapuntu, “Ngajirta. Ngajukuraru ngarpungu manya yinya yarpalmarta warrkam. Ngajungu marnanya purlkajinyangu yungku warrkam.” Wali ngajirta manya Riyapuntu mapunikarrarla purrkuwarnti, nyantungu manya mapunikani pingkayiwarnti.

Nyanartijangka nyantuwarntirlu palurlanyanu marni Yijirayilkarrajiwarntirlu, “Wanyjarrku parlipa minyarti nganpayi Tayipitkura kilaki. Ngurrakarti parlipa yanku.” Wali wanyjani palu kayilunyjangkawarntirlu Yijirayiljangkawarntirlu.

Nyanartijangka nganpayi layi yiparni warrkammayin Riyapuntu wangkijarti Yijirayiljangkawarntikarti. Ngajirta palu pinakarrirla, partalurni palurla kulijarrinya. Pinyala palu pamarrjawurlu. Nyanartijangka yangka palurla jularni nyantukura warrkammayin pungujangka, nyantula rayinjarrinya Riyapun. Wali partalurnila paralaparni ngurtinga. Yawartawarntirlula palu ruwarrakanya, kurlirrala laparni Jurujulumkarti. Nyanartijangka kirrarnanila manyanangurla nyanayirla kurlirra Jutajangkawarntirla. King manyanangurla ngunangani Jutajangkawarntirlamipa. Wanyjani palu kayilungujangkawarntirlu Yijirayiljangkawarntirlu.

20 Wali kanarlanypala palu nganpayi kingkujirni kayilunyangkawarntirlu yini Jirapun warrkammayinjangka, ngajirta Jalamankura walaku. Nyanartijangka palu kirrarnani kurrinyarti king Riyapunjartijaa Jirapunjarti. Yijirayiljangkawarnti palu kirrarnani pajajinyangu Jirapunjarti kayilunyangkawarnti. Kurlirra pa kirrarnani Riyapun murrkurnmartajarti. Jutajangkawarntiwumipa manyanangu king ngunangani Riyapun.

25-30 Wali nyanartijangka pajajawurlu pinapinakarrinyani Jirapuntu kayilijangkarlu. Marni parlanyanu, “Ngajukurawarnti piyirnwarnti ngalu yanta kurlila Riya-punkurakarti ngurrakarti Jurujulumkarti Ngarpu kajalkajalkujirnupurru. Ngarpu palu kajalkajalkujilany nyanayirla Jurujulumja Timpulla. Yurru marnarla nyangany. Puju kujartikarra ngartalu nira yananta, wanyjarra ngajalu ngaju, pungkala ngajalu wartangurni. Kunyungurla marnanyanangu kanarlanyjarra manajarra ngartakkarrku. Minyayirla palu kajalkajalkujirnanku.”

Nyanartijangka pinya ngartakpani pamar-rjarra purlumanjiliny Jirapuntu. Yutukanila pinya ngurrujarra mayarujarrarla Yijirayilla kayili. Jularni manyanangu Yijirayiljangkawarntiwu, “Marri manyirrangurla Jurujulum. Minyartijarra marnanya yungku manajarra. Minyayirla manta marnpa kajalkajalkujirnanku Ngarpujarrajiliny.” Nyanartijarra manya watanymani purlumanjilinyjarra.

Nyanartijangka purlumanjarra palupinya wajilpungani. Rukarni palunyanta mapunta Ngarpunga Yijirayiljangkawatirli piyirwarn-tirli. Wali Jutajangkawatirli palu warrarni ngunangani Timpuljartiwarnti. Ngarpu palu wajilpungani kurlirrajangkawatirli Jutajangkawatirli.

14

22-29 Wali ngarrjarni palu wajilpungani Ngarpu Jutajangkawatirli. Nyanartijangka walimpa palu yarpalmartajarrinya. Ngarpujilinywarnti palurlanyanu ngartakpani kanarlanywarnti yiniwarnti Ajirawarnti. Pajajinyangu palunya yutukani ngaluwarntirlajaa pamarrwarntirla. Yarnta palunya ngartakpani mayaruwarnti yutukanupurru Ajirawarnti. Yarnta palunyanangurla yukarnani nyanartiwarntirla mayaruwarntirla. Kanarlanywarnti mapirriirni palunya kartukujirnani. Kujarti manyanangu ngunangani nyantuwarntikura yurru Ajirakurawarntiwu.

Layimirri manyanangurla pirriyani kingwar-lany Yijipjangka kulipari pungujuwal, yarnta manya kanarlanywarnti kanya piyirwarn-ti, pinyala palunya Jurujulumjangkawatirli. Wali nyanartijangka yarnta manya warntarnkar-rakanya Timpuljangka jarawarnti wulyuwarn-tijinyangu muyurpirriwarnti ngurru, yangka manya jarlu yutukani Jalamantu. Timpul-jangka manya yapkanya Ngarpukurawarnti Yi-jipjangkarlu kingju.

30-31 Yarnta palunyanu pungani Jutajangkawarntirlujaa Yijirayiljangkawarntirlu yangka pilanyanangu kingkujarra ngunangani yinijarra Riyapunjaa Jirapun.

Nyanartijangka purrkujarrinya Jutajangka kingwarlany Riyapun. Wali pirlajarrinya, nyanayirlarnila palu turnmani Jurujulumja Tayipitkurla marnparni, tumaj parla Tayipitkura kilaki nyanarti nganpayi Riyapun. Nyanartijangka kingjarrinya walakunyankura Riyapunkura jirnajangka. Nira palu ngunangani kujarti Jutajangkawarnti. Yangka palunyanangu ngarpuwarnti ngunangani king kajalujangkawarnti, wartangurnila palu walakuwarnti kingjarrinyaniwarlanyarni. Kujartikarra palu nira ngunangani.

Wali Yijirayiljangkawarnti palu kanarlanyarni ngunangani. Yarnta ngajirta palunya takingu kingkujirnantarla jarlujangkakura walaku. Nyantungurni palunyanu kingkujirnani pungujangkarlu. Kanarlanywarntiliny palunya pungani kingwarlany pirlawurra, nyanartijangkarlu partalurni palunyanu yarntarni kingkujirnani jirnajangkarlu, yarnta kanarlanywarnti palu pirlajarrinya purrkujarrinyangka. Kujartikarra kujartikarra palu ngunangani Yijirayiljangkawarnti.

16

Yilayijajaa Ayap

28-31 Nyanartijangka walimpa manyanangu kingjarrinya nganpayi Ayap Yijirayilkarraji.

Wali ngajirta pa Ngarpu wajilpungkarla, munta pilangu kayan ngunangani kurrinywarlanyku Payilkujaa Ajirawu. Nyantujarrawu pilangu ngurt ngunangani Ayap pamarrkujaa manawu. Nira palupinya ngartakpanani Ngarpujilinykujarra Yijirayiljangkawarntirlu.

Nyanartijangka yarntarni parla Ayapju mayaru ngartakpani Timpul pamarrku Payilku, nyanartila yutukani kaninykaniny timpulla. Ngajirta Ngarpukura Timpul, minyarti kanarlanyparni. Yarntarni marnin parlanyanu kayilunyjangka warntarni yini Jisipil. Nyantungu mapirri pinya wajilpungani pamarrjaa mana.

17

Ngapa ngajirta wantirla

¹⁻⁷ Wali nganpayi puraput Yilayija Ngarpukurajinyangu ngunangani. Ayapku parla marni nyantukurawu kingku Yilayijarlu, “Ngarpungu paji jularni. Kayan ngarlipangu ngapa wanti. Yitilalwarnti murrkurn parlipa ngunawu ngapangajirta. Nyanartijangka walimpa marnangu julawu ngajungurni ngapa wantinyupurru.”

Nyanartijangka wanyjanila Ayap. Marni parla Ngarpungu Yilayijawu, “Yanku man. Wanyjar-
rku man minyarti ngurra. Kakarra man yanku palmakarti yinikarti Jirritkarti. Ranyjiwantiwu man nyanayirla. Yarntarni marnanyanangu wangkarnawarntiwu marni pikawurra, miyi mantalu kangungurla yunganku karuwarrajaa kumantajarti. Ngapa marnangu jarlu jinpinya.”

Walila jakarni. Yanungurla pirriyani nyanayirla ngapanga. Walila nyanayirla kirrarnani pal-manga ngapajartirla. Miyila palurla jirikirlu kangungurla yungani wangkarnarlu. Miyijaa kuyi palurla yungani karuwarraja kumantajarti. Kirrarnani nyanayirlarni.

Walimpa parla kurrkantinya ngapa nyanarti. Pulparrjarrinya lamparn palma. Ngapanga-jirtarni wantirla kaparnwarlany, yitilalwarnti mungkartu nguja marlalparni ngapangajirta.

⁸⁻¹⁶ Ngarpungu parla marni Yilayijawu, “Yanku man kayili Jarapitkarti. Wali marnangu jarlu pikakujirni. Kalkarrawu marnarla jularni miyi manta yirranganku.”

Nyanartijangka yani ngarrjarni. Walimparni pirriyani nyanartikarti ngurrakarti Jarapitkarti. Jamurn marnpajarrinya tawunkarti, kiyittala parlipinya nyanartirni marnin kalkarra. Warlu parlanyanu warntarnani tawunngurni ruwangu. Japirlyinyala parla Yilayjarlu, “Wayila ngapa nguniny lurru. Kangkaji.” Nyanarti kalkarra tawunkarti yani jamurnku ngapawu warntar-nupurru. Yarntarni parla pawumarni, “Kangkaji miyi mapirrirni.”

Jangkumani manyanta marnintu, “Mapun-parni marnangu malany. Ngajirta marna miyi marta. Yarr pajarrangu lamparn nguniny par-riwujaa ngajuwu. Yarr marnajin warluliny karrpungany ruwangu, tikirrkangurlala marna miyi kampawu. Pujujarriwu nyanarti miyi, yarrpala pajarra marranyanjarti ngunangurla pirlajarriwu.”

Marnila parla Yilayjarlu, “Ngajirta ngankurla yarpal nguna miyiwu nyanartiwu. Yanungurla miyi ngartakkarra nyanarti lamparn, nyanartijangka ngajuliny pajan yungku pukarr ngarnupurru. Nyurrajarrarlula manpila wartangurni ngalku. Kujartikarra paji marni Ngarpungu Yijirayilkurarlu, kayan ngarta pujujarri miyi nyanartijangka pakirtijangkajaa kayan ngarta pujujarri nyanarti jira. Kayan ngartapila pujujarri miyijaa jira. Kujartirni pila ngunawu kitangarni ngapa pirriyanku. Ngarpungu parlipangu yipawu ngapa walimpa.” Wali jira nyanarti pa pulawarla purtkujirnuwu ngapajiliny kurraparlula kirninymanuwu.

Mapunikanila manyanta Yilayjarla miyipurru kamparnupurru. Wali nguja palu. Miyi palu ngarnani puranguwarlany puranguwarlany. Ngajirta pujujarrinyantarla miyijaa jira nyanarti. Kujartirni pila nguja. Nyanartikarra parla takijularni Yilayjarlu Ngarpukura wangki marninku, kayan ngarta pujujarri jirajaa pulawa nyanarti.

¹⁷⁻²⁴ Wali nguja palu. Nyanartijangka parri mimila wantinya. Yukarnani lamparnpaliny mimi. Nyanartijangka purlkajarrinyanila kujungkurrarni mayajarrinyani mimi. Nyanartijangka pirlajarrinyala nyanarti parri kalkarrakura.

Wali marni parla kalkarrarlu kujartikarra, “Purlkajal man nyuntu Ngarpukura nganpayi. Nyapartu man pirriyani mirnu ngajukarti. Kunyungurla mankurla Ngarpuwu jularni ngajukura yakurryakurr. Kunyungurla nyanartijangkala

paji Ngarpungula pinya parri minyarti ngajukura.”

Yilayijarlu manyanta ngarntikanya, “Yungkaja parri nyanarti mirnu.” Wali ngamurlumani parri nyanarti, kanyala kankarral nyantukurakarti ngurrakarti, wanyjarrarla yukarnani nganpayi Yilayija kaninykaniny. Nyanartikarti parakangurla tujukjirni nyantukurarla pilangkirra.

Wali Yilayijarlu parla marni Ngarpuwu, “Nganapurru manurla lunguwu jinjinyinya minyarti kalkarra marnin. Parri manurla pinya. Wulyuwulyu paja nyantungu yungani miyiwartijaa gurra paja yinya.”

Wali tujukjirnurla manyanta lapartwantinya kankarnimarrangu. Ngarntimani manyanta Ngarpunga kankarral, “Ngarpu jalarra tikirr wanjikuji minyarti yapa.” Yarntarni turtapinya, nyanartijangka tikirr manyanta yarntarni lapartwantinya. Yarntarni parla japirlyinya Ngarpu. Nyanartijangka yarntarni tikirr turtapinya, yarnta manyanta lapartwantinya. Japirlyinya parla kirlingalparni Ngarpukarti kankarral murrkurnmirri. Wali nyanartijangka tikirr turtapinya.

Nyanartijangka Ngarpungula parla pinakarinya wangki Yilayijakura. Mapunikanila Ngarpungu. Nyanartijangka nyanarti parri wanjikujiirnila Ngarpungu. Nyanyala rangarnani Yilayijarlu. Wali warntarnkarrakanya Yilayijarlu tikirr manyanta ngamajikarti. Kangurla parla yinya. Wali marnila parla Yilayijarlu kujartikarra, “Nyaka. Parri mangu wanjijarrinya.”

Wali marnintu parla kujartikarra marni, “Wali mapunikarralany marnanta, mapunparni man Ngarpukurajinyangu. Ngarpungu manta yungany wangki, julalany marnanpangu nganam-pawu mapunparni Ngarpukura wangki.”

18

Yilayijarlun manyanu kalarakujirni Ayapja

1-19 Wali nyanartijangka murrkurn yitilalwarntirla ngapa ngajirtarni wantirla. Nyanartikarra parla marni Ngarpungu Yilayijawu, “Yantanyanta Ayapkart. Yanungurla mankurlanyanu kalarakujiwu. Wali ngapala marna yipawu.” Nyanartijangka jakarnila Yilayija kurlirrara. Kaparnparni yanani.

Wali nyanartikarra palu juturni ngunangani ngapangajirtarni wantirla. Wali pujujarrinya manyanangu yuka Jimariyarla yawartawujaa miyulku. Ayapju parla warrpajparni nganpayiwu Wupatayawu. Ayapkura mayaru parla ngampurrikanani nganpayirlu Wupatayarlu. Marni parla Ayapju, “Mirnu yanta. Wangki parli malku. Yawartawarntijaa miyulwarnti nyapartukujiwu parlinya. Ngapawu jilawarntiwu muwupungkurlirla yukajartiwarntiwu. Marranyanjarti ngarlingulu pirlajarri. Waliwarlany parlipanya pungku partalurni yawiyirlamarra.” Kujartikarra pilarlanyanu marni nyantujarrarlun Ayapjujaa Wupatayarlu.

Nyanartijangkala pilanyanu jaarlani kujangkurrajarra muwupungkarra yukawujaa

ngapawu. Martuwarrawarntirla rirringki yukawujaa ngapawu pilarla muwupungani wulyuwulyuwu wurrkaljartiujaa ngapajartiwi. Kunyungurla jilawarntirla nguniny yuka wulyuwulyu yawartapurru ngarnupurru nyanartiwarntirlal, yarnta martuwarrarlal rirringki.

Wupatayarlu parla Ngarpuwu mapunikanani. Ngajirta manyanangu nganawurtiwu mapunikarrarla kanarlanyku. Ayapkuraru kartungu manya jarlu puraputwarnti pungani pirlawurra nyantungu manya Wupatayarlu kanya pajajinyangu puraputwarnti 100. Ranyjikujirni manya najijarrarla Jisipilkarrarla rayin. Kuyijaa miyi manya ranyjingurni kangurla yungani Wupatayarlu ngapa mapirri.

Wali Wupatayarlu parla yukawu muwupungani ngapawu mapirri. Ngan-gayanani, nyanartijangka Yilayija murtarni pirriyani. Yangkala parlipinya Wupatayarlu, nginyjirrikanila. Parntawantinya manyanta marnparni Wupataya kajalkajalkujirrupurru nyanarti puraput Ngarpukura. Marnila parla, “Mapun ngan nyuntu Yilayija.”

“Yu. Ngajujal marna,” marni parla Yilayjarlu. “Jalarra mankurla yanku. Malku mankurla nyuntukurawu majawu purlkawu Ayapku. Pirriyani marna.”

Marnila parla Wupatayarlu, “Nganapurru pajan ngaju jinjinyungana. Yanungurla marnarla malku Ayapku. Parlipinya marnanta. Kayan ngarnarla yanungurla

manyja ngajungu. Puju marnarla yanku, nyuntu marnanta wanyjarrku minyayirla, wali nyanarti, puju manta Ngarpungu Pirlurru warntarnkarrakanku marri yangkartijilinyparni. Tikiyanurla pajarra Ayapjarrarlul jakarr nyaku, nyapartu malku paji. Nyanarti paja murtarni pirla pungku. Nyuntu pinarri ngankurla muwupungani mangu ngurrawarlany ngurrawarlany marriwarnti wamarnkujarra. Japirlyungani manya nyuntuwu, wanyjurlajarra manya purlkawarnti japirlyungani. Jirnapungani palurla yangka waliwarlanyparni. Jakarrparni kujala. Nyantungu Ayapju manya jutungu japirlyungani. Ngajirta manya partalurni mapunikarrarla. Panypungani manyanangurla.

“Minyarti nyapartu pajan jinjinyungany, wali kunyungurla pajan kujikanana. Ngajujal marna Ngarpukura. Jarlujangkarlu marnarla Ngarpuwu mapunikani lamparngurni-jangkarlu parringurnijangkarlu kitangarni jalarra. Pinarri pajin nyuntu, yarnta nyuntu pinarri ngankurla ranyjikujirni marnanya puraputwarnti paja 100 tukujarra kurriny najjarrarla, Jisipilkarrarla Ayapkura kartu. Marnintu nyanartirlu Jisipillu manya jinjinyungani piyirnwarnti nyantukurawarnti, Ngarpukurajartila piyirnwarnti puraputwarnti palunya pungani pirlawurra Jisipilkurawarntirlu.”

Yarntarni parla marni Wupatayarlul Yilayi-jawu, “Mapunparni marna Ngarpukura. Nyapartu pajan jinjinyungani yanungurla marnarla

julawu nyuntu marnanta nyanya nyanarti paja mapunparni pirlala pungku.”

Yilayjarlu manyanta jangkumani. Marnila parla, “Nyuntu man yanku kujangkurra. Malku mankurla Ayapku, ngajungu marnarla jar-ranyaku minyartingurni. Mapun marnangu malany mapunparni. Ngaju marna Ngarpuku-rajinyangu.”

Wali Wupataya yani, pirriyani parla Ayapku. Marnila parla Wupatayarlu, “Yangkartiwu marnarla pirriyani, yangka parliparla worryinyangurra ngurrawarlany ngurrawarlany nganpayi Yilayjawu.”

Wali Ayap jakarni. Yani pa, pirriyanila parla. “Ya. Minyakualan ngurrawarlany ngurrawarlany marnangulu worryinya yangkarti ngapa lamakujirnujuwal. Kujikarralany manpanya Yijirayilkarrajiwarnti.”

Yilayjarlu parla marni, “Ngajirta marna ngaju ngapa lamakujirnujuwal. Nyuntu mankurlanyanta julngurrujarrinya Ngarpungurni. Jirnangalparni man nyuntukura ngarpu jartamanany. Kanarlany manpila jartamananyjaa kajalkajalkujilany pamarr yini parla Payil. Ngajirta man Kut mapunikarra.”

Jinjinyinyala parla Ayap Yilayjarlu, “Kaj. Marurrpungkanya pamarrkarti Kaamulkarti. Warrwajilpungku parlipanyanu. Marurrpungkanya piyirnwarnti Yijirayilkarrajiwarntijaa yangkartiwarnti purlkawarnti Payilkurawarnti kajalkajalwarnti yangka warnjaljilinyparni 450. Yarntarni kanarlanywarnti Ajirrakurawarnti

kajalkajalwarnti warnjaljilinywarlanyparni
400. Ajirrakurawarnti piyirnwarrnti
warrkammayinwarnti palurla nguniny Jisipilku.
Yungany manya miyi marnintu Jisipillu. Nyaku
marnanya yangkartirla pamarra kankarni
yininga Kaamulla.”

Yilayijangurra palu yani pamarrkarti Kaamulkarti

²⁰⁻²⁴ Wali nyanartijangka marurrpinya manya
Ayapju pamarrkarti Kaamulkarti Yijirayilkarra-
jiwarntijaa Payilkurawarnti. Warryanila palun-
yanta pamarra kankarra marri nganpayirla Yi-
layijarla.

Wali Yilayjarlu manyanangu marni, “Nya-
partu manta wampalmalany. Nyangurla manta
munta kayanjarriwu, puju manta yirikarralany
wanyjarra mapunjinyangu. Wanyjarrawarntirlu
manta Ngarpu nyangany purlka kajalkajal, wali
jartamantalu. Wanyjarrawarntirlu palu Payil
nyangany purlka kajalkajal, waliwarlanyparni
manta jartamanku.” Yilayjarlu manyanangu
marni kujartikarra. Piyirnwarrntirlu palu yarr
wutangurni pinakarrinyani Yilayija. Yarnarni
manyanangu marni Yilayjarlu, “Ngaju marna
kayan Ngarpukura karrilany. Kanarlanywarnti
yangka 450 warnjaljiliny palurlanyanta lur-
rpantinya Ngarpungurni. Wajilpungany palu
kanarlany yini Payil.”

Yarnarni manyanangu marni kujartikarra
kuyjarra purlumanjarra warntarnupurru.
Wali marni manyanangu Yilayjarlu, “Kayan
nyurrawarntiwu purlkawarntiwu yangka manta

Payil wajilpungany. Manawarnti lalkawarnti manta mungkurpungku, wali kuyila manta yutukarrku kankarnumarrangu warlupurru warrapurru. Jungjungmanurla mantarla kutakutakujiwu purlumanu. Kutakutakujirnurla manta yutukarrku kankarnumarrangu lalkanga manawarntirla. Ngajungu marnajin warntawu kayanwarlanyparni purlumanu jipirra. Ngajungurni marna kutakutakujirnurla yutukarrku mananga kirlingalparni. Ngajirta ngarlipa turlkuji warlu tiliwurra, warrarni pila ngunawu. Nyanartijangka mantarla japirlyungku kankarral nyurrawarntikura pamarr Payil warlupurru turlkujirnupurru. Ngajungu marnarla kujartiwarlanyparni japirlyungku ngajukurawu Ngarpuwu turlkujirnupurru.” Wali ngarrurtajarrinya palurla piyirnwarnti wangkiwu Yilayijakurawu.

²⁵⁻²⁹ Yilayjarlu manyanangu marni Payilku-rawarntiwu piyirnwarntiwu, “Nyurrawarntijal manta paja. Nyurrawarntirluliny manta pungku layi purlumanu, jungjungmanurla yutukarrkula manta kutakuta kankarnumarrangu. Ngajirta nganta turlkuji.”

Nyanartijangka palu warntarni kuyi nyanarti purlumanu. Pinyala palu kuyi. Jungjungmanurla palu kutakuta yutukani kankarnumarrangu manawarntirla. Kumantajal palurla juntumani. Pawumarni palurla kumantajangkarlu, purayimarnani palurla Payilku kumantajangkarlu. Wamarnkanyjirnani palunyanta kuyinga purayikarrarlu. Payilku palurla purayimarningurra. “Pinakarrinyanpanya Payil.

Warlu yiparnanpangu. Japirlyungany marnan-talu." Wali jininyarajarrinya manyanangurla. Yinkirni palu purayimarnani jartijinyangu. Ngajirta manyanangurla jangkumantarla Payillu.

Jininyarajartijarrinyajangka manya Yilayijarlula jingkirrkanya. Kujala manyanangu marni, "Mayamarta purayimanyjalurla. Kunyungurla pa pukurrpukurr kirrarnana, kayan nganya pinakarri. Mayarni pawumanyjalurla, yarnta kunyungurla ngapajangka parta karrinyana." Juturni manya jingkirrtimarnani Yilayijarlu, "Kunyungurla wurna parta yani marri. Kunyungurla manyan parta yukarnana. Mayarni pawumanyjalurla. Parnkimankuwurti manta. Warlu manyirranggu yipawu partalpartal."

Wali junganani palunyanu nyantuwarntirlu Payilkurawarntirlu. Yarntarni palunyanu jarn-tungurni jitaklanani nungujartiwurra. Wali nyantuwarntikura kartiny kujarti palunyanu jarlu jungjungmanani Payilkurawarntirlu. Jarlula karuwarrajarrinyani. Wurna yarrpala palu karrkarmarningurra wngartajiliny. Ngajirtarni manyanangurla jangkumantarla marlal-parni.

Ngarpungu warlu yiparni

³⁰⁻³⁷ Wali Yilayijarlu manyanangu marni, "Mirnu yantanilu. Wamarn karrijalurla ngajunga." Marnila manyanangu kujartikarra. Marnpakujirni manya piyirnwarnti nyanarti-warnti.

Wali nyanartijangka pamarrpala manya japurnani ngumuwarnti jarlujangkawarnti. Kayantakujirnani manya. Tikirrkarrakujirnani manya Yilayijarlu. Jarlu palunya tarratarrapinya. Wali kayantakujirnani manya kirlingarni Yilayijarlu pamarrwarnti nyanartiwarnti. Nyanayirlarni palurla jarlu Ngarpukurawarntirlu pamarra kuyi kamparnani Ngarpuwu purayikarrarlurni. Purayimarnani palurla Ngarpuwu.

Wali yutukani manya Yilayijarlu kirri pamarrwarnti nyanartiwarnti 12 yinijartiwarnti pinalkarrapurru. Jularni manyanangu Yilayijarlu yinijartiwarnti kilakiwarnti, “Minyartiwarnti manyirrangulu kilakiwarnti nyurrawarntikura. Ngarpu palu kajalkajalkujirnani jarluwarlany nyurrawarntingajirtarla.” Wali layiwarlany nganpayiwarlany kajaluwarlanyjangka manyanangu ngarpu 12ku nyanartiwarntiwu, yini parla Jayikap. Yinijarra kurriny pinya martarnani Jayikapjaa Yijirayil.

Wali Yilayijarlu manya yutukani pamarrwarnti Ngarpupurru kajalkajalkujirnupurru. Nyanartijangkarlu mulnyila karlarni nyanayirlal pamarral. Wamarn karlarni ngarrjarni ngapawu tarrpartarnuwu. Wali nyanartijangka warluwarntila lalkawarnti warntarni. Yutukani manyanta nyanayirla pamarra kankarnumarrangu Yilayijarlu. Wali kuyila warntarni nyantungurni kutakutakujirni pa warlupurrupurrurni. Yutukanila manya kutakuta kuyi manawarntirla kankarnumarrangu.

Wali jinjinyinya manya, “Pakirti warntalu ngarrjamartarni ngapawu. Purlantalu, purtkujiwula mantanyanta kuyingajaa nyanayirla warlunga lalkanga.” Wali purtkujirnila palunyanta kuyingajaa warlunga lalkanga kankarnumarrangu. Ngapa jilkarnani manyanta warlunga kankarnumarrangu. Yarntarni manya jinjinyinya Yilayjarlu. Purtkujirni palunyanta, yarntarni manya jinjinyinya, purtkujirni palunyanta. Kitangarni ngapangu tipani nyanartirni kurrkungal wamarn karlarnujangkarlal. Ngapa manyanta nguja.

Wali karuwarrarlurra purayimarni parla Yilayjarlu. Kujarti palu nira purayimarnani karuwarrarlurra Ngarpukurawarntirlu Jurujulumja, nyanartikarra purayimarningurra Yilayjarlu pamarra Kaamulla. Marni parla Ngarpuwu, “Ngarpu nyuntu manyanangu kajalkajaljinyangu jarluwarlanyjangka yangkartiwartijiliny manunya ngampurrikanani Ayiparanjaa Jayikapjaa Asik. Nyanartijilinyparni marnangu nguniny Yilayija wartangurnijangka warrkammayin nyuntukura. Wali yipanyanangu. Turlkujiwu man minyarti warlu kuyi mapirri, nyanartijangkarlu mangulurla mapunikarrku, nginyjirrikarrkula mantalu mapunparni Ngarpu mapunjinyangu mayajarti. Yangka palu nyaku warlu manyjirnjangka, wali nginyjirrikarrkula pajalu ngaju, yangka ngapapurru pajin nyuntungurni marni jarlu, mapunparnila marnanyanangu jularni, ngajirta ngajukurajangka.”

Yarntarni parla japirlyinya Ngarpu Yilayjarlu,

“Ngarpu jangkumantaja. Mapunparni marnangu marnana. Jalarrarni manunya tikirrkujiwu minyartiarnti piyirnrwarnti. Wali mapunikarrkula mantalu nyuntu.”

³⁸⁻⁴⁰ Nyanartijangka Ngarpungula yiparni warlu yalkiringurni kanimpal. Wali turlkujirnila, manyjirnila manya nukarnini kuyijaa manajaa pamarrwarnti. Pujukujirni manya nukarnini warlungu Ngarpukuraru. Nguwa mapirrirni manyjirni kurnkurnwurra. Ngapa yangkarti rirringkirla wamarn nguja nyanarti warpiny yilymanyjirni.

Nyanartijangka piyirnrwarntirlu palu nyanya. Jamurn palu nyanya nyanarti warlu, manawarnti warpiny manyjirnujanga, murtarni palunyanu tarrapinya kanimparral nguwangkurra. Nyanartijangka palu murtarni marningurra, kajalkajalkujirni palu Ngarpu. Nyantu pa Ngarpu kayan parlipangu kajalkajal pajawu, ngajirtarni parla nganawurti tanyji nguna. Nyantu pa kayanjinyangu.

Nyanartijangka manya Yilayijarlu jinjinyinya, “Tarrpartalunya nyanartiarnti Payilkurawarnti purlkawarnti pujurni. Ngajirta ngarta kayanwurti laparnkarrangka.” Nyanartijangka palunya piyirnrwarntirlu tarrpartarni. Wali kanimparral palunya kanya martuwarrakarti yinikarti Kijankarti. Yilayijarlu manyanangu jarrkangani. Nyanayirlala manya jinjinyinya Yilayijarlu, “Piyirnrwarnti pungalunya nyanartiarnti Payilkurawarnti pirlawurra.” Wali nyanartiarnti palunya pinya Payilkurawarnti purlkawarnti.

Ngarpungu walimpawarlany ngapa yiparni

⁴¹⁻⁴⁶ Nyanartijangka Yilayijarlula parla marni Ayapku, “Miyi nganya. Jarlu marna pinakar-rilany ngapa rangkurrmanujangka.” Wali miyikartila yani Ayap.

Nyanartijangka nyantu Yilayija tikirparayani kankarni pamarra kirlingarni. Purayipuray-imarnani nyanayirla kankarni pamarra Kaa-mulla. Warrkammayin nyantukura mapirri manyanta nguja. Parntawantinya nguwanga kaniny Yilayija. Janginy manyanu yutukani nimirtijarrarla kaparn nguwangapurru.

Yangka kaji parla purayimarnani Yilayijarlula Ngarpuwu, nyanartikarrarnila parla jinjinyinya warrkammayin nyantukura, “Karlarrara parayanta jawurlatakarti, nyaka.” Pajangal yiparnani tikirparni tikirparni, yiparnani Yilayijarlula warrkammayin nyantukura. Wali yiparnani parlipungupurru tikirparni tikirparni. Walimpa nyanarti warrkammayin tikirwantinya wangkijarti. Jularnila parla Yilayijawu, “Yu. Nyanya marna lamparn yurnturr piyirnjiliny kurrapajiliny. Parayanany jawurlatarlal kankarninyirra mirnu.”

Yilayijarlula parla marni nyantukurawu warrkammayinku, “Yanungurla manyjarla Ayapku. Partapartal pa tikiyanku nyantukurakarti ngurrakarti. Ngajirta ngarta yinki kिररanya minyayirla, yangkala ngarta lamakuji ngapangu. Manyjarla partalurni pa paralapalku pakinga manyanta, yangkala ngarta yapatamanya lukanga, puju ngarta warrarni nguna, ngapangu ngarta lamakuji.”

Nyanartijangka yarr partalurni rukantinya ngapa kankarnumarrangu. Mungajarrinya. Yarrpala wantinyangurra ngapa purlka jipir-rarni. Ayappala parayani pakinga. Laparnila wurna Jisrilkarti tikirr.

Nyanartijangka Ngarpungu parla yinya maya Yilayija. Yilayijarlula manyanu karrpirni kuluwuj nyantukura juwaljangka kutawurra. Jamurnparni pupurupurru laparnupurru manyanu karrpirni muntanga. Turitijiliny juwal kujartikarra palu nira kangani nganpayiwarntirlu. Nirn ngarta wiyimantarla palyangu. Laparnila nyantuliny pirrilaparni ngarrjamartarni laparni pupuru. Nyantuliny pala pirrilaparni Jisrilla. Ayap warrarni laparnani wartangurni marnparni. Pirriyanila manyanta nyantukurarla kartunga. Jularni parla wangki nyapartukarra palu kankarni nguja Kaamulla. Partalyarru marni parla pujurni wangki. Warrarnila pila ngunangani Jisrilla. Ngajirta pila Ngarpu wajilpungkarla. Ngujala pila yitilalwarnti ngarrjarni, kurlila palunyanu pinya, layingu nganpayirlu lani pirlawurrarni Ayap.

19

Yilayijaa Layija

¹⁹⁻²¹ Wali nyanartijangka Yilayija wurna yanani kuwutjarti warnturajarti. Nyanarti kuwut pa Juwujwarntirlu palu wirrimkangani. Parlipinyala nganpayiwarlany purlumanu-jawurlu warrkammarnani katin. Pajangu palu

warrkammarnani purlumanuwarntijawurlu. Wali jatparamani manyanta yininga Layijanga wirrimkujirnila manyanta kuwut Layijarla Yilayjarlu, wurnala yani.

Wali Layijarlu wanyjani purluman nyan-tukura, wartangurnirlula wajilpinya nganpayi Yilayija. Marni parla Yilayijawu, "Warra. Nurt-pungku marnapinya ngajukurajarra ngamajijaa ngarpu. Yankula marnantarla nyuntunga."

Yilayjarlu jangkumani, "Yantapilangu. Kayan ngarnangu jarrmanyja."

Wali yuwuk purlumanjarrajangka warntarni Layijarlu, jungjungpajani, jartkujirnila. Nyanartijangka kurrinypala pinya purlumanujarra. Kamparnila manyanangu yiji. Wurnangu manya yungku. Pujujarrinya manyanta katinta warrkam, Ngarpukurakartila yani warrkam. Wali ngarnila palu nukarnirlu, nyanartijangka wurnala manyanta jakarni Yilayjarla. Nyanartila manyanta mapirrikarrajibarrinya nganpayiwarlanyja. Pinarrikujirnani parla nyapartukarra ngunawu puraput Ngarpukura Yilayjarlu. Yarnta pa marlamanani Yilayija nira.

Mapirrila pila yanani. Pinarriyunganila parla takiwurra warrkam Ngarpukura Yilayjarlu.

**Wangki Wulyu Jirrkirlikanujuwal
Portions of the Holy Bible in the Walmajarri
language of Australia**

copyright © 1985 Wycliffe Bible Translators

Language: Walmajarri

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

9663b280-2245-5e10-b809-d81274bff0d0